

TWO FATES

When happiness favors you in this life,
And no pain disturbs your thoughts,
But rocks you to sleep in pleasant reverie...
The sun shines for you as on a bright day.

And you walk proudly through life's way –
As if you could be superior to other men,
How happy you are! Why is it not likewise for me?
I am like a worm trodden on the earth.

And the years pass... Too quickly, for you,
While for me, it seems, so very slowly –
While you drink up life's delights,
Quietly I cry, forgotten.

Neither the radiance of dawn – nor the sweet bird's song –
Can change my fate or comfort my heart,
There is no crumb of happiness for me,
The only thing that remains is my "faith".

Although at morn, the sun's ray wakens me,
And I get up more briskly, with hope in my heart –
But I am still here on earth amid other people,
And once again, my hopes blow away.

Happiness is no longer for me – nor earthly pleasures,
It must be my destiny that in this life's vale
I should drink down the bitter cup to the very end,
So that my worries will overwhelm a brighter fate.

When everything on earth has let me down,
Do not even believe in the deceit of hope,
But the ray of faith in God lights up my way...
That I will gain my prize, at my life's end.

*By Bronisław(a) Wolnik
Translated by Joanna Radwańska-Williams*

DWIE DOLE

Kiedy ci szczęście w tem życiu dopisze,
I twoich myśli żaden ból nie mąci,
W błogich marzeniach do snu cię kołysze...
Jako w dzień jasny słońce dla cię świeci.

I idziesz dumny poprzez życia drogę –
Jako byś wyższość mógł mieć nad drugimi,
Jakżeś szczęśliwy! Czemuż ja nie mogę?
Jestem jak robak zdeptany na ziemi.

I biegną lata... Dla ciebie za prędko,
A dla mnie jakże zda się pomalutku –
Kiedy ty spijasz życiowe rozkosze,
Ja zapomniany, płaczę po cichutku.

Ni ranne zorze – ni świergot ptaszyny –
Nie zmienia doli, serca nie ukoją,
Nie masz już dla mnie szczęścia okruszyny,
Tylko mi „wiara” pozostała moja.

Chociaż mię promień słońca rankiem zbudzi,
I wstaję rażniej w mem sercu z nadzieją –
Lecz jestem jeszcze na ziemi wśród ludzi,
I znów się moje nadzieje rozwieją.

Nie mnie już szczęścia – ni ziemskich słodyczy,
Snać mi sędzono bym na tym padole,
Wychylił kielich aż do dna gorzycy,
Aby mi troski spiły jasną dolę.

Gdy mię już wszystko zawiodło na ziemi,
Nawet nadziei nie wierz w ułudę,
Lecz wiara w Boga, świeci mi promieniem...
Że z końcem życia zdobędę nagrodę.

By Bronisław(a) Wolnik

ANNOTATIONS

Kiedy ci szczęście **w tem życiu** dopisze,
I twoich myśli żaden ból nie mąci,
W błogich marzeniach do snu cię kołysze...
Jako w dzień jasny słońce dla cię świeci.

w tem życiu: 'in this life'. The demonstrative pronoun **tem** ('this', neuter singular, locative case) is an archaic/poetic form; in contemporary Polish, it is **tym**.

W błogich marzeniach: Literally, 'in blissful dreams' (the kind of dreams in reverie, or daydream, or dreaming about the future).

I idziesz **dumny** poprzez życia drogę –
Jako byś wyższość mógł mieć nad drugimi,
Jakżeś szczęśliwy! Czemuż ja nie mogę?
Jestem jak robak **zdeptany** na ziemi.

dumny: This is the masculine singular nominative case of the adjective **dumny** 'proud'.

Jako byś wyższość mógł mieć nad drugimi: Literally, 'As if you could have superiority over others'.

Jakżeś szczęśliwy: 'How happy you are'. The first word, **Jakżeś**, consists of **jak** 'how', **że** (an emphatic particle) and **-ś** (2nd person singular suffix).

Czemuż ja nie mogę: Literally, 'Why can't I'. The word **Czemuż** consists of **czemu** 'why', and **-ż**, a shortened form of **że** (an emphatic particle).

zdeptany: Literally, 'trodden down'; the image is of a bug squashed by someone's feet, either dead or almost dead.

I biegną lata... Dla ciebie za prędko,
A dla mnie jakże zda się pomalutku –
Kiedy ty spijasz życiowe rozkosze,
Ja zapomniany, płaczę po cichutku.

Ja zapomniany, płaczę po cichutku: Literally, 'I forgotten, cry very quietly'. The adjective/past participle **zapomniany** 'forgotten' is in the masculine singular nominative case. It is unusual that the author, a woman, used a masculine adjective in self-reference. She also signed the poem with the masculine form **Bronisław** of her name **Bronisława**.

Ni **ranne zorze** – ni **świergot ptaszyny** –
Nie zmienia doli, serca nie ukoją,

Niemasz już dla mnie szczęścia okruszyny,
Tylko mi „wiara” pozostała moja.

ranne zorze: Literally, ‘morning dawns’. The feminine noun **zorza** (here used in the plural **zorze**) means ‘dawn, radiant sky, aurora’.

świergot ptaszyny: Literally, ‘the chirping of a little bird’. The feminine noun **ptaszyna** is a poetic diminutive of **ptak** ‘bird’. (Another diminutive is **ptaszek**.)

Niemasz: Literally, ‘you don’t have’. Usually, this phrase is written as two words, **nie masz**; also, it is more usual to say **nie ma** ‘there is no/none’.

Chociaż mię promień słońca rankiem zbudzi,
I wstaję raźniej **w mem sercu** z nadzieją –
Lecz jestem jeszcze na ziemi **wśród ludzi**,
I znów się moje nadzieje **rozwieją**.

w mem sercu: ‘in my heart’. The possessive pronoun **mem** (‘my’, neuter singular, locative case) is an archaic/poetic form; in contemporary Polish, it is **moim**.

wśród ludzi: Literally, ‘among people’.

rozwieją: Literally, ‘will blow away’ (future tense).

Nie mnie już szczęścia – ni ziemskich słodczy,
Snać mi sądzono bym **na tym padole**,
Wychylił **kielich aż do dna goryczy**,
Aby mi troski spiły jasną dolę.

Snać mi sądzono bym: Literally, ‘For sure to me it is judged that I’. **Snać** is an archaic expression meaning something like ‘for sure; it is known; perchance’. Here, the 1st person suffix **-m** is attached to the particle **by** (‘[in order] that’), implying the pronoun **ja** ‘I’.

na tym padole: Literally, ‘on this vale’, meaning ‘in this life’. The masculine noun **padół** (here in the singular locative case **padole**) is an archaic expression for a valley; the expression is taken from the Polish translation of the poem *Salve Regina* (‘Hail Holy Queen’). In Latin “hac lacrimarum valle” is translated as **na tym łez padole** ‘in this vale of tears’. [Salve Regina - Wikipedia](#), [Salve Regina – Wikipedia, wolna encyklopedia](#)

kielich aż do dna goryczy: Literally, ‘the chalice of bitterness to the very bottom’. The ‘bitter cup’ is an allusion to the sufferings of Christ.

Aby mi troski spiły jasną dolę: Literally, ‘So that to me [my] worries/cares would drink up bright fate’.

Gdy **mię** już wszystko zawiodło na ziemi,
Nawet nadziei **nie wierz** w ułudę,
Lecz wiara w Boga, świeci mi promieniem...
Że z końcem życia zdobędę nagrodę.

mię: The personal pronoun **mię** ('me', singular, accusative case) is an archaic/poetic form; in contemporary Polish, it is **mnie**.

nie wierz: 'do not believe'. Here, the verb **wierz** (infinitive **wierzyć**) is in the imperative mood rather than in the present tense. The 1st person singular, present tense is **wierzę** 'I believe'.

Lecz wiara w Boga, świeci mi promieniem: Literally, 'But faith in God shines for me with a ray'.

By Bronisław(a) Wolnik: It is unusual that the author, a woman, signed the poem with the masculine form **Bronisław** of her name **Bronisława**.